

ՄԵԶԵՄԱԿԱՆ

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand Rue de Pera 65

ԱԶԳԱՅԻՆ

مجموعة اخبار
لك اوغلي تقسيم جادسي نوسرو 15

ԱՆԿԵԼԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻ ՏԵՐԵՍԱՆԵՐԻ
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ՕՐԱԿԱՊ
ԱՅՐԵՐ ԿԱՐԴԱՐՈՒ
30 50 75 40

ԱՆԿԵԼԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻ ՏԵՐԵՍԱՆԵՐԻ
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ՕՐԱԿԱՊ
ԱՅՐԵՐ ԿԱՐԴԱՐՈՒ
30 50 75 40

Հազվեման միջոցառում խոստովանելու Թ. ԹՕԼՍԵՆԱ միւրաճառք օրոնաւ — Իտալիանէ՝ Պէյօղլուստա ճատտէի քէպիլտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 1/4 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՄԵԳԱԼԷԻ ՄԱՌՍՈՒՍԷ

ԵՆԵՆԷ ՏՈՒՄԱՐ ՄԵՍԵԼԷՍԻ

Նարն, չէնրիմիդտէ Բարեկենդան բազարը տրը, վէ պինապէրին հէնուզ Մեծ Պահքա կիրիմէքտէ տրը: Լաքին չէնրիմիդին խարի-ճինտէ պուլունան էրմէնի-գաթօլիքէրիմիդին էքսէրիմէթի իչին Բարեկենդան միւրուր իթ-միշ, Մեծ Պահքա պիր հաթթա էվլէլ կիրի-միշ, չէօյլէ քի, պուրատա պուլունանլարը-մըզ իչին հէնուզ մէսէրէթ, զէֆք ու էյլէն-ճէ կիւնլէրի օլուղու հալտէ, թաշրատաքի-լէր իչին օ կիւնլէր կէշմիշ տիր:

Պազըլար՝ էրմէնի-գաթօլիք ճէմաթըմը-զըն պազը ահալ վէ մուսաթէլաթընը մուս-խէզէ իթմէթի, ուսուլը իտալէնէ տաիր գրի-թիգալարտա պուլունանլար, էյի ֆէնա հէր նէ հաթըլա իթիրազար իյլէմէկի իթիեատ իթ-միշլէր տիր: Մուսաթէլաթ վէ իթիրազարը վազըանըն հազգըլ հալտա հազգըլ օլմաթըն-տան պահա իթմէթ ֆիքըրնտէ տէյիլիզ, չու-գատար քի, պու մէսէթի իլթիգաթ իտէնլէ-րէ, միլլէթմէ հաթըլան չէյլէրի, կէօրիւլէն իլլէրի պէնէնտիրմէք նէ՝ տէրէճէ կիւն իսէ, պիզգաթ քէնտիլէրինտէ, հիշ օլմազա միլ-լէթմէ վազիֆէլէրի տաթիլինտէ հիսաթէլէրինտէ իսապէթ իտէնի գապուլ վէ ինրա իթտիքի-րինի կէօրիւլէր տէ, հէման քէք նատիր տիր տիրմէք իթիֆա իյլէրիզ: Հէր նէ իսէ, պիզգէ, էկէրի հէր պիթարաֆ վէ ճիտաի էֆ-քեար սահապէրինճէ, էրմէնի-գաթօլիք ճէ-մաթըմըզըն ումուսիմէթի իւզլէրինտէ շաշ-եանը մուսաթէլէ, զաթիպ, հաթթա մուսիպի իսթիհազ պաշըլմա պիր հալ վար իսէ, օ տա-խի, միլլիեթի, մէզնէպի, առաթ վէ ուսուլը մէրիեթի սայնի օլան պիր ճէմաթ էֆրա-տընտան պիր թազըմընը՝ պիր հաթթա էվ-վէլ, (ուսուլմաեալըմ՝ տիրմէք քի, պազէն պիր հէրինէ պիր գաշ հաթթա տաթի օլուր), տիկէր թազըմընը պիր հաթթա սօնրա Բա-րեկենդան, Զատիկ, Մուսուլ վէ սաիր էյեա-մը մախսուսէթի ինրա իթմէլէրի քէյֆիեթի տիր: Պու մէսէլէի մուսիմէլ հազգընտա էվ-վէլ ու ախըր հազըլաթըմըզտա պէնան իթ-միշ օլուղումուզ վէճնլէ, քիմիմիզ իչին Զատիկ, քիմիմիզ իչին Մեծ Պահք վէ սաիրէ օլմազ մէսէլէրինտէ իտաիա վէ սէպաթ իթ-մէքտէ, պիրմէթի քի պիզգէ նէ՝ մէսպուրի-եթ վար տրը, հալտա թաշրալարտա էրմէ-նի-գաթօլիքէրիմիդին իսքեան իթտիքէրի էքսէր մահէլլէրտէ, եէնի Տումար գապուլ ի-տիրմիշ օլուղու թապտիրտէ, ճէմաթըմը-զըն առըլ մէրքէզի իտալէնի, մէնպար օլան

Տէրիսաաթէթտէ մէզքիւր Տումարըն գապուլ վէ ինրաթընա նէ՝ կիպի մանի պուլունամազտա տրը: Սուսուսա իլպու Գրիգորեան Տումարը՝ տօլուղուղուղա պիւթիւն ալէմի միւթմէտ-տիեճէ թապալիզ օլունամուշ, վէ էքսէր պիւ-եիւք վէ մէտէնի միլլէթլէրմէ գապուլ իտիլ-միշ օլուղու, պիզիմ իսէ, Տէրիսաաթէթտէ պու Տումարա թէվֆիպէն կիւնլէրիմիզի, հօրթու-լարըմըզ ինրա իթմէլէրիմիզ՝ հէմ Գաթօլիք-լիկին պալիս չէրէֆ ու իֆթիլարը օլան պիւ-եիւք պիր Բարանըն էսէրինէ՝ ումուս Գաթօլիք ալէմիլլէ պիւ իլթիրաք մուսապապաթ իթմէք հէմ ճէմաթըմըզ իչին մուսիպի մէզլլէթ սաթըլան ալըր ալըր կիւնլէրտէ վէ հօրթուլար-տա ինրաի ալին իլլէմէլիկի (սաթիմէ վէրմէք, վէ պուլունան մաատա 1900 սէնէսինէ կէլին-տիքտէ իլպաթիլ ինսպ իտէճէք օլան պու կիւնլէր 1/13 իւն՝ 1/14 օլմաթը մահգուրու (1) գաշըլմա, հիշ օլմազա ճէմաթըմըզը պու-լունտուրմաթա իչին չիմաթին հազըլալմաթ կիպի մուսաթէլաթ օլուղտան պաշըլ, ումուս Շարք ճէմաթըլարը իչինտէ նուֆուսա է՝ն ազըլը իլլէրի իտէն ճէմաթըլարտան պիրի օլուղուղումուզ ճիւնէթլէ, հօրթուլարըմըզ կեան պիր թազըմը իլլէ, կեան տիկէր թազըմը իլլէ թուլմազըլըմըզ պիւեիւք պիր մահգուր օլ-տուղունտան, պու հալ տէ աթթըզ պիր նէթի-ճէ վէրիմիշ օլուր, վէ մաատէ քի, էսկի, եանի բուսի թարիլին իլլէրիլլէ եէնիսինին գա-պուլի քէյֆիեթիմիլլէ միլլէթմէ հօրթուլարը-մըզա, ալինլէրիմիզ վէ սաիր ուսուլ ու մէ-րաթիմի մէրիեթիմիզ գապար վէրմէզ պիր իլլէպիր օլուղու աշիքեար տրը, պու պապ-տէ պազըլարտա հաթըլ օլմաթա պիր թազըմ սուի էֆքեարըն հիւք ու թէլասիթի օլմա-եաթըլ տա թապիլի տիր: Շուրաթ տա պէնան իտիլմէք գաթուրի տիր քի, էլան պու կիւն թարիլի աթիքէ սալիք օլան միլլէթլէրին տէ, պիր կիւն, պէլքի տէ եազըն վազըլտա պու թարիլի իլլէրիլլէ, եէնիսինի գապուլ ի-տէճէքէրի չիւպիսիզ օլուղու հալտէ, է-կէրի օլ վազթա տէկին պիզիմ տաթի պէք-լէմէմիզ էլլէմ վէ էնէմ կէօրիւլէրտէ, հիշ օլմազա պու կիւն մէյոտանտա օլան շարըզ-լըզա նիհաթէթ վէրմէք իչին, թաշրալարտա թարիլի ճէտիտի գապուլ իթմիշ օլան էրմէ-նի գաթօլիքէրիմիզ տէ՝ ճէմաթըմըզըն մէր-

(1) Մալիւմ տիր քի պէնէր կիւզ սէնէ-տէ պիր կիւն ֆարք իթտիլի ճիւնէթլէ, էկէր չիմաթի կիրիլլէ տէվամ օլունուր իսէ, քիմ պիլիւր պու կիւնլէր 1/13 տահա իլլէրուտէ նէ՝ լէնէ գատար կիտէճէք, վէ մէսէլա պու կիւնլէր Զատիկիմիզ՝ սէնէնին հաշըլա ալընա թէսաթիլ իտէճէք տիր:

քէզի իտալէսինէ միւսալի պիր մէվլիեթ գօ-նուլմալ տրը: Եօգա չիմաթի կիպի պիզտէն պազըլմա Զատիկ, Մուսուլ, Բարեկենդան վէ տիկէրլէրինտէ Մեծ Պահք վէ սաիրէ օլմազ թէնտիպ իտիլիտէ, պուլունան պիւեիւք շար-բըզըզ վէ պուլունան զիեատէ շաշեանը մուս-խէզէ պիր հալ թապալիւր օլունամաեաթա-զընտան, հէր հալտէ միւսիթաճը թապիի վէ իսլան տրը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սոն տէֆա վէրտիլիմիզ մալիւմաթտան պէրու, բիւթպ. Կ-Բաթրիզ էֆ. հազըլթլէ-րինին ահալը սըհիեթի տահա զիատէ էյի-լիկէ հիւզ թուլմուշ օլուղու, տիր վէ էվլէլ-քի կիւն եաթաթտան գալգարապ, օտալարըն-տա պիր ազ տօլաշտըզարը՝ մալլ մէմուսինէ խապէր ալընմը տրը: Շու հալտէ չէնտ կիւն-տէն միւշարիլլէրին թէմաթիլլէ քէսպի իֆա-գաթ իտէրէք, ճէմաթըմըզա շու էսնատէ քէք էլլէմ վէ էնէմ օլան ումուր վէ մէ-վատարն թէսպիեթիմիլլէ իպթիսար իտէճէքի-րի գալիլլէն մէմուլ վէ միւթմէննա տրը:

Նազըլըմըզ վէճնլէ, Սիվա-թօգաթ վէ թրապիզոն մէրիսաալարը Հաճեան Սահալ վէ Մարմարեան Պօղոս հիւրմէթլու եպիսկո-պոսար՝ շարչէնպի կիւնիւ չէնրիմիզ մուվա-սըլէթ իթմիշլէր տիր: Շու հալտէ, էլլէվմ չէնրիմիզտէ, միւմաթիլլէրիմաթտէն պաշըլ, էն-գարէ մէրիսաաթը Յովհաննէսեան Յովհաննէս, Պրուսա մէրիսաաթը ճամճեան Թարուլիւն, Սարրուլ մէրիսաաթը Արփիարեան Աւետիս վէ պիւլա մէմուրիեթի չէնրիմիզտէ մուզիմ Ամպէրպօյեան Մովսէս հիւրմէթլու եպիսկո-պոսար մէվճուտ օլուղու, պուլար՝ բիւթպ. Կ-Բաթրիզ էֆէնտի հազըլթլէրինին թաշթըրիեաթէթլէրինտէ թէճէմիւ իտէճէք օլան Սինոդալ պիզգաթ հազըր պուլունամաթար տրը: Պիզգաթ հազըր պուլունամաթար, գու-րալարըն թահրիլլէն կէօնտէրմիշ օլանլար՝ Բոմաթա մուզիմ Քիւրէլեան Յովհաննէս, Մարտին մէրիսաաթը Նազարէթեան Մեքըն, Գալսէրի մէրիսաաթը Էմմանուէլեան Պօղոս, Մըսըր մէրիսաաթը Ազնէհիլլեան Բառնարա, էրզըրու մէրիսաաթը Քչուրեան Կարապետ, Մարաշ մէրիսաաթը Թիւրքեան Աւետիս, Ա-տանա մէրիսաաթը Թէրքեան Պօղոս վէ Մուշ մէրիսաաթը Ճնտոյեան Ներսէս հիւրմէթլու եպիսկոպոսար տրը:

Տիարպէթիւր, Մալաթիա վէ Հալէպ մէր-խաալըզարը միւնհէլլ օլուղունտան, օրա-լարըն Բաթրիզ վէքիլլէրինին, պու ինթի-խապա իլթիրաք հազըլարը հօգ տուր:

Բէնչէնպի կիւնիւ, Անարատ Յովթիւն թարիպաթը մէքթէպինին մաուուղընտա, թա-

րիգաթը մէջքիւրէնին Միւհասիսի մէրհում Գարտինայ Հասուն էֆէնտինին իսթիբանաթը բուհու իշին, ձիգմէհեան Գևրյարգելի Սահակ Ծ. վարդապետ թարաֆընտան մութանթան սուրէթտէ Գուտտասը չէրիֆ թագտիս, վէ պատէհու բահմէթ տուալարը իշֆա իսթիմիշ տիր :

Իշպու տինի բուհանիտէ, չէրլմիդտէ պուլունան պէշ միւհթէրէմ հախիւրպուլար իւէ տիկէր պազը միւթէհարգանք բէհապին, Անարատ Յուսթիւն թարիգաթընս մէնսուպէ իֆֆէթլու բահիպէլէր վէ մէքմէպ չախիւրտա նըլլա խալլի ֆամիլեալար հազըր պուլունա մուշլար արը :

Այինի բուհանի բէք մուսթագամ վէ միւ քէմմէլ սուրէթտէ իծրա իսթիլիպ, իսթիմընտա սալոնա չըզըլարապ, հուզգարը քերամս իքրամլար իսթիմիշ տիր :

Թարիգաթըն Միւհասիսի հազըրնտա վազը օլան իշպու հիւրմէթ ու բիսեթթ, հազըգէթէն բէք պէհա տըր : Թէհասիս իթտիքլէրի էսէր միլլէթիմիգճէ օլ գատար միւֆիտ օլմուշ, վէ պուշուռն պուրսան վէ թաշրանա զըզ չօնուգ լարըրըզըն թալիմ ու թէրպիեթսի էմրինտէ կէօրտիւկիւ խըզմէթլէր օլ տէրէճէ ալէսի եթթ քէպպ իթմիշ տիր քի, ումում միլլէթի միգճէ օ բիսեթթ վէ հիւրմէթէ իշթիբաք իթ մէք միւպիլէգաի վաճիպէի մէգատիրչինասի տէն տիր : Պու կիւն, եալընըզ իսթանպօլ տէ յիւ Անատուռնուն թա իշէրլէրինէ գատար աթֆըր նազար իթաիկիսիլ թագաիւրտէ, օ ֆալլիլ զայեուր, ֆէտտքեար վէ միւհթէրէմ բահիպէլէրիմիլի կէօրմէլէք գապիլ տէլլի տիր : Ին միւշքիլ զէմանլարտա, հէր կէօնս միհն ու մէշապգաթը կէօգէ ալարապ, Անատուռնու Գաթիլքլէրիմիլի պուլունտուգ լարը մահէլլէրէ կիտէն պու Մայրապիտէրէ, միլլէթիմիլի գըզ չօնուգարընն թալիմ ու թէրպիեթսիտէն տուալը չօզ չէլլէր պօրճու հուպ, պինտպէրին իշպու թարիգաթը թէհասիս իսթին Զաթըն իսթինի, պէօլէ պիր իսա երըր թէհէպպիսիւն թէհասիսինէ սէպէպ օլտուպարը միւհասիպէթիլլէ, թարիգաթ ա զալարըլա պիրլիքտէ սէնս վէ թաազիմ իթ մէլիեիլ :

Բիւթպէթլու Կ-Բաթրիպ էֆ հազրէթլէրի թարաֆընտան կէչէն կիւն Անարատ Յուսթիւն թարիգաթը միւհթէրէմ Մայրապիտէրի էլլիլէ միլլէթիմիլի ֆուգարաընս պիրէր միգատար քէօմիւր թէվիլ իսթիմիշ տիր :

Ի ՍՐԻ ՃԻՅԷ

Ֆրանսահր խալլի վազըթտան պէրու իշպալ իսթին վէ Տրէյֆիւս մէտէլէսինտէն զու հուր իթմիշ օլան Մ. Էմիլ Զօլանըն մուհաքէմէսի իսթիմ պուլուպ, Մահքէմէի ճինս եթթ, միւմաիլէյհի, Թօրօր զազէթաընտա նէշր իթտիկի պիր մէքթուպունտա, Տիվանը հարպ ազալարընը կիւեա պիր էմրի ալիեթիթիպալէն գօմանտան էսթէրահգիւնին պէրաթիլինէ գարալ վէրմիշլէր տիեթրէք իթհամ վէ թահգիւր իթ միշ օլտուղու իշին, պիր սէնէ, վէ մէքքիւր զազէթանըն միւտիրինի տէ Կ ալ հապս ճէ գաընս, վէ հէր պիրինի 300էր ֆը ճէզաի հազարիեթ մահքիւմ էլլէմիշ տիր : Պու մահքիւմիեթ իւամը «Եաշարըն օրտու» ալապէլէրիլէ չիտաթիլէ ալղըլանմըշ տըր : Մահքէմէ տաիւրէսինին էօնիւնտէ 400,000 քիշի

Թօրլանմըշ, ֆազաթ Բարիսին Թէքմիլ բօլլիւ լէրի վէ մուհաֆըզ ապքըլէրի ինթիպամ վէ ինգիպաթմ մէմուր օլտուպարընտան, պիր կէօնս գարըրըզըզ օլմամըշ, վէ պիր ազ սօնուս էհալի տաղըմըշ տըր : Համա օլտու չիմտիլիք Բարիս քէմալը ասաիլ իշինտէ տիր : Լաքին մահքիւմիեթի գարարընտան էվլէլ, Բարիստէ, կէրէք Եէհուտիլէրէ, կէրէք Զօլանըն թարաֆալարընս խալլի հազարէթլէր օլունմուշ տուր : Ճէգաիւրտէ ասաիլ Եէհուտիլէր ալէյինտէքի նիւմաիլէրէ տէվամ իսթիլիպ, պազը Եէհուտի տիւքքեանլարը եաղմանա վէրլիմիշ իսթ տէ, ասաիլ չարուգ Եեատէ գըլընմըշ տըր :

Աֆրիգատա նիկէր նամ մահէլլտէն ալընան խապէլլէրէ կէօրէ, պիր Ֆրանսըզ զապիթի պազը եթրլի տաքէրլէր իլէ, Իսիլիլիլլէրին պիր արազիսինի իշպալ իթտիքլէրինտէն, իքի հիւքիւմէթ բարլամէնթօլարընտա վէ զազէթալարընտա խալլիճէ մուպահասա եա սէպէպ օլմուշ իսթ տէ, իշին բէնիլի թէլալ իսթճէք տէրէճէտէ օլմանըպ, թարաֆէնտէն վէրլիլէն էվալիլի գաթիլ ինպընճա, սուրէթի թէսլիլի հասէնէ պուլունտա՝ զը գալիլէն մէմուլ օլունուհօր :

Ալմանիա իմքէրաթօրլունուն էվլիլ վէլա՝ տէթի միւհասիպէթիլլէ Բօմատա պիր հատիսէ վուգու պուլունշ տուր : Շէօլլէ քի, էվլմի մէքքիւրտէ, Բօմատա մուգիմ գաթօլիք Ալմանլար թարաֆընտան վէրլիլէն զիեաֆէթտէ, վաթիլիան նէգտինտէ պուլունտան Բրուսիս էլլիսինի իթալիս գարալընն իսթինի վէլլիլիպ տէ, եալընըզ Բարս հազրէթլէրի նին ալընա՝ հիւքմտար մազամընտա իտորէի ազտահ թէլլիլի իթմիշ օլտուղունտան սօլանը թէչէքքի իսթիլի տիր : Իմքէրաթօր վիլլէլ իսթ, պու թէչէքքիեթ մահէլլ օլմա՝ տըլընը, չիւնքի Բարս հազրէթլէրինին հիւքմտար սըֆաթը պիւթիլին ալէմճէ գապուլ իտիլմիշ օլտուղունտան, մէքքիւր զիեաֆէթտէ եազըլան պու օլտուղունտա՝ Ալմանիա խարիճիեթ հազըրը մարիֆէթիլլէ իթալիս հիւքիւմէթինէ թէպլիլ իթտիրմիշ տիր :

Թայան զազէթաընս Օտէսատան փետըր 18 թարիլիլլէ տիլիտէքի թէլիլիւրաֆ քէչիտէ գըլընմըշ տըր : «Պու գըշ եէնի ասքըլլէրին թահրի մուամէլէսինէ, սապըր վէճէլ տէվամ օլունմուշ տուր, ֆազաթ Գաֆգասիս օրտուսու իշին միւթաթընտան զիեատէ իլա՝ վէլլէր վուգու պուլունշ տուր : Պու իլալլէր մէհաֆիլի բէսիեթտէ հազարը տիգաթը ճէլպ իթմիշ տիր : Օ ճիւլէթտէքի ասաքիլի մուսթազաման 15,000տէն զիեատէ նուֆուս արթըրըմըշ տըր : Պունլար՝ Գաֆգասիս էեալէթլէրինտէ եթրէշտիրլիմիշ տիր : Պիր դաշ ճէսիմ թօրլար տա Օլլի վէ Ալէքսանդրօլ թարաֆլարընս հալլ իսթիլի տիր : Շիմտիեթ գատար իսթ օրալարըն մուհաֆազաընս տիգաթ իսթիլմէմիշ իտի Այնի մազսէլտէ փետըր 10տա Օտէսատան 12 պիւեթիւք թօր չըզա՝ ըրըմըշ տըր : Իլք պահարտա տիկէր պիւսիւք թօրլար կէօնտէրլիլէճէք տիր :»

Իթալիանըն Սիլիլիա գըթաընըն Սթրիոնս պէլտէսինտէ, 300 քիշի, իշլէրինտէ գա՝ տընլար վէ չօնուպար օլտուղու հալտէ, կէչէնտէ, իմատա ալլէմէք իւզըր պիր նիւմաիլ իծրա իթմիշլէր տիր : Պաղըլարը պալթալար, սօբալար վէ թապանճալար իլէ սիլանը պուլունուշլար տըր : Բօլլիպէր նիւմաիլէրլէրէ,

տաղըմալարըն իսթար իթմիշլէր իսթ տէ, քեար իթմէտիլինտէն, ասքըլլէր միւտաթէլէն մէհալուր օլմուշլար, ֆազաթ թաշ իլէ մուգապէլէ կէօրաիւքլէրինտէն, հիւհում իթմիշլէր տիր : Իքի քէօլլիւ թէլլէթ օլմուշ, վէ Ա բիեատէ գապիլիլ իլլէ Կ ասքէր եարալանմըլար տըր :

Բուսիս տօնանմար կէլէճէք սօն պահարտա Պաթիլի տէնիլլիտէ թալիլլէր իծրա իտէճէք տիր : Պու թալիլլէրէ 30 հարպ սէֆիւնէսի իշլիւրաք իլլէեթէճէք, վէ Զար տալիլ հազըր պուլունտաճապ տըր :

Սօն տէֆա իծրա իսթիլին թահրիլի նուֆուստա, թէքմիլ Բուսիս մէմալիքինտէ նուֆուսը էհալի 63,253,000 էւքք վէ 63,158,000 գատըն, եանի ճէման 123,411,000 նուֆուս օլտուղու անլաշըմըշ տըր :

Ալաթիւանըն Լայպաիս վէ Բրաիս չէհրլէրինտէ եինէ Ալմանլարա գարըր հիւհումալար վուգու պուլունշ վէ բօլլիլին թէլալպիրի միւհասիլէսիլլէ ֆէնալըզըն էօնիւ կիւն հալալլէր : տըր : Լայպաիսա պիր Ալման չօնուգու ֆէնս սուրէթտէ տէօնիւմիշ տիր :

Վաթիլլանտա զազէթաթը՝ 13իւնիւ Լէօն Բարս հազրէթլէրինին 20 տէնէլիք Բաքալըզընս աթֆըր հազար իլէ, միւհարիլլէյհի, Բաքալըզ քիւրսիսինէ օթուրմաընտան պէրու գարընտա չըզան միւշքիւթը զիքը իթմիշ, վէ օ թարիլտէ էվթօբանըն պիւսիւք գըմը ալըզատան ալըզա Գաթօլիք քիլիտէսինէ գարչը ուղաշտըղը հալտէ, 13իւնիւ Լէօն Բաքանըն՝ Վաթիլլանըն իթիպար ու թէհասիլինի տէլլի կալընըզ էվթօբատա, Ասիա, Ամքիլիպ վէ պիւթիլին ալէման իպգա վէ իլա իթմէպէ մուվաֆազ օլտուղունտա վէ պաշընս էլլիլիկի եազալըր թահրիլարը ումուսիլիլլէրտէ, «միլլէթլէրին աիլէազը հասէնէ հօճաթը» սըֆաթընը իրապ իլլէսիլիլին տէրլիլան իթմիշ տիր :

Բրէնս Ֆէրաթինտանըն կէչէնտէ Սըրպիստան կէչէրքէն գրալ Միլան իլէ կէօրլէտիւ կիւ հալաթտի թէքըլպ իսթիլի տիր :

Ֆրանտա հիւքիւմէթի՝ Ագաի Շարգաս Գաթօլիքլէրին մէնաֆիլինի վէ հուգուգընը վիպանէ իշին, մահէլլի մէգքիւրտէ պիր Բաքալըզ վէքիլի թալիլինին՝ Վաթիլլանտա թէքլիլ իլլէմիշ տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւն իծրա պուլունտան սէլամըզ բէսիլ ալիսինտէ, Բումանիս սէֆիլի իլէ պաշ թէք՝ ճէմանը վէ գէվաթը միւթէպէրէի սաիլէ հազըր պուլունտա, իծապ իտէնլէր՝ պիլ վասըթա նաիլի իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլմուշլար տըր :

Սօն մուհարէպէտէ եարալանան վէ մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրլլէն ասաքիլի Շահանէ, իլք պահարտա քէնտի օրտուլարընս ալտէթ իտէճէքլէր տիր :

Սիսիլէն Վօլօեա, Թէսալիա Օսմանըր օրտուսու իշին 25,000 թաղըմ էլլիլիսէ, 300 քիւրքիւ գաթթ վէ 30 սանաթը էճալ վէ սաիլէ կէօնտէրլիլլէ տիր :

Իպիթիտի մէքթէպլէրտէն վէ պուլալըն էվալընտան ալընան 1000տէ 8 էվաք վէրկիսինին Կէ թէնդիլի խուսուսընս իրա՝ տէի սէնիէ չէրէֆաստըր պուլունտա՝ տուր :

Տէրիսատաթէթ իսկ սէֆիլինին Բամս սէֆալէթիլինէ թալիլին օլունտաճաղը իլաիեթ օլունուհօր :

—Թայմսըն պէնսնընա նէգարէն, Բուսիա-
նըն Ագսէնի պոնսնմասը գոմանտանը ամի-
րալ Ագրիտով տիւն Բէթրէսպուրկտան (0-
տէսսեա վասըլ օլմուշ, վէ եարըն Տէրիսասա-
տէթտէն կէչէրէք Աթինանա կիտէճէք վէ
խանէտանը գրալիեի գիեարէթտէն սօնրա կի-
րիտէ ագիմէթ իտէճէք իմիշ:

—Գօնթըր-ամիրալ Սըուանինին Բէշթատա
պուլունմասը՝ Ավսթրիա հարապ սէֆինէլէրի-
նին կիրիտ սուլարընտան կէրի չաղըլմասը
մէսէլէսինէ միւթէալիդ օլտուղունու, վէ
մէզքիւր սէֆինէլէր կէրի չաղըլտըղարը
թագտիրտէ, Ավսթրիա թապուլընն տա Ավս-
թրիանա ապալէթ իտէճէկինի՝ պիր Վիէննա
դաղէթասը եազմը տոր:

—Օսմ. օրտուտունտա խըզմէթ իթմէք
իւզրէ ճէնուպի Աննալուտուգտա պիր կէօ-
նիւլիւ ֆորգասը թէշքիլ օլունուշ տուր:

—Սըրպըլար՝ Մանասթըր վիլանէթինտէ
10 ալ զարֆընտա 24 մէքթէպ թէշսսիա իթ-
միշէր տիր: Գօսօվա վիլանէթինտէ 70 Սըրպ
մէքթէպի մէվճուտ տուր: Մանասթըր վիլա-
նէթինտէ 50 մանէլտէն՝ Սըրպ մէքթէպլէրի
թէշսսիա իշին միւսաատէ իսթիտա իտիւտի-
կի կիպի, Սէլանիք վիլանէթինտէն տախի օ
եօլտա միւրաճաթլար վուգու պուլմուշտոր:

—Ասաքիրի Օսմանիէնին հատոր պիթա-
րաֆիի կէչէրէք պազը քէօլէր եազմը օլ-
տուղարը՝ Թան դաղէթասըն Աթինա մուխ-
պիրի թարաֆընտան փեարվար 8 թարիխլէ
եազըլմը իսէ տէ՝ իգտամ դաղէթասը՝ Թանըն
պու նէշրիսաթըն պէտիսալըգ ատտ իլէմիշ,
վէ Թան՝ եունան թէրպիեթսի ալմը ինատճը
վէ ճահիլ պիրինի մուխպիր սէյի գուլան-
տըգճա, իթիպարըն պօզաճաղըն եազմը տոր:

—Բէշթատա չըգան Բըվիւ ա՝Օրիան դա-
ղէթասը՝ Շարգըն անվալինտէն պահալա, Շար-
գըն ուֆուգու գարա պուլուլթար իլէ գալը
օլտուղունու եազմը օլմաղլէ, Մալիւմաթ՝
մէզքիւր պուլուլթարըն Պալգանլարտա թօր-
լանմը օլուպ, ֆապաթ պուլարը տա Օսման-
լըլարըն ատալէթ թիւզկեարը տաղըաճաղը-
նը պէեան իթմիշ տիր:

—Իգտամտա օգունտուղունա կէօրէ, Պուլ-
կար բրէնսի՝ էմարէթին էվթօքտան ագտ
իթմէք իսթէսիկի իսթիգրաղ հազընտա Ավս-
թրիա խարիճիե նաղըլըն մուխապէրէ իթ-
միշ վէ պու մուխապէրէնին նէթիճէսի Պուլ-
կարիսթան մալիե նաղըլըն պիւտիւրիմիշ
տիր: Պինապէրին իշպու իսթիգրաղ մէսէլէսի
հազընտա հէնուգ պիր գարար վէրիւմէմիշ
տիր:

—Բուսիա տէվլէթինին, Ագսի Շարպ վա-
ղըլարըն սէպէպիլլէ Գարատէնիդ Բուս տօ-
նանմասընտան պիր գաչ հարապ սէֆինէսիլլէ
կէօնիւլիւ տօնանմատան պիր գաչ հազլիե
սէֆինէսինի՝ աքքէր վէ մուհիմաթ սօլու-
օլարադ Պահր Սաքինէ կէօնտէրմէք լիւզու-
մընա մէպի, պու սէֆինէլէրի սըրա իլէ Պօ-
ղաղարտան կէչիւմէք իւզրէ իճապ իտէն
ֆէրմանը Հիւմանունըն իսթիհասալի գրմընտա
պէր միւթատ մուխապէրաթտա պուլունտու-
ղու Ինկիլիդ դաղէթալարընտա օգունմուշտոր:

—Կիրիտ ճէգիւրէսինին թէշքիւթըն ճէտի-
տէսի իճապընճա եէնի վալինին քիւ օլաճա-
ղը խուսուսընտա տէվլէթլէրճէ իթիւաֆ հա-
սըլ օլամասըղընտան, մուվաղգաթ պիր վա-
լինին թալիինի իշին սէֆիրէրին մուխապէրէ
իթմէքտէ օլտուղարը, վէ չիմիթի կիպի,

մէսէլէիէ ալթը տէվլէթ միւտալէլէ իթմէ-
կիպ, եալընըք իքի տէվլէթին իթիւաղըլա
իտարէի մուվաղգաթտա սուրէթլէրինին թէր-
թիպ իտիւճէկի՝ փեար, 18 թարիխլէ Տէ-
րիսաստէթտէն Թայմս դաղէթասընա պա թէ-
լէկրաֆ իշար գըլընմը տոր:

—Ալմանլար իլէ Ինկիլիզլէրին՝ տէմըր
եօլլար մէսէլէսինտէք ըզապէթինտէն նալի,
չիմտիլէք, Անասուլու տէմըր եօլլարընն թէմ-
տիտի լաիհալարընն նաղարը տիգգաթտա ս-
լընմամասընա գարար վէրիւմիշ տիր:

—Էվլէլէքի կիւն Ինկիլթէրիա սէֆիրի՝ սէ-
ֆարէթին նէճէֆ նամ վարօրըլա Հէյպէլի
ատանա կիթմիշ, վէ բազար իրթէսիե կա-
տար Մ. Ժօղէֆ Սզարեանըն խանէսինտէ
միւսաֆիրէթէն գալաճաղը իշիտիւմիշ տիր:
Մէզքիւր վարօր՝ սէֆիրի ատանա չըգարադ-
տան սօնրա, թօր թալիմլէրի իճրասը իշին
իգմիտէ կիթմիշ տիր:

—Եւլմի մէզքիւրտէ Բուսիա սէֆիրի՝
տախի՝ սէֆարէթին մանէթ վարօրըլարտան
թէրէք իլէ վէ ըզապաթընտա սէֆարէթին
պաղը մէմուլարը օլարադ Պիւեիւք տէրէե
կիպիպ, պիր միւստէթ սէֆարէթիսանէտէ
գալտըղտան սօնրա, սուլամ Պէյօղլունա սվ-
տէթ իթմիշ տիր:

—Բէմի խարէսի Տէրիսաստէթ նէգարէ-
թի մուվինի Տիմիթրապօլու էֆ. խարէի
մէքթէլիե միւֆէթթիլիկինէ, վէ Խարիճիե
նէգարէթի հուգուգ միւսալիլիկի մուվին-
լէրինտէն Խամալիլ ճէնանի պլյանըն եէրինէ,
վէ պաշ մուհասիպ Մ. Գօսթարաքի՝ խարէի
մէքթէլիե գօնթրօլ չիւպէսինէ մէմուր օլ-
մուշար տոր:

—Սթրօմպօլի նամ իթալիա գրուաղէօրիւ
իգմիւրէ կէլմիշ տիր:

—Սէլանիք, Գօսօվա վէ Մանասթըր վի-
լանէթլէրինտէք թէլէկրաֆ իսթիլարընն
իքմալլէ, թէլէկրաֆ իսթիլարըն պուլուն-
մանա մանէլլէրէ տէ թէլէկրաֆ մէքթէլիե
քիւստէ իշին իճապը հալին իճրասը՝ տաի-
րէի ախտէսինէ գարարալարըլմը տոր:

—Եունան թաղմիւթըն հարապէսի իսթիգ-
րաղընն՝ Ֆրանսա, Ինկիլթէրիա վէ Բուսիա
թարաֆընտան թէլէմին իտիւտիլի՝ Բարիստէն
քէլիտէ օլունան պիր Ֆուրիէ թէլէկրաֆ-
նամէսինտէ մալիւմաթը ըզմիլէ իսթիլա-
տէն իսպլէր վէրիլիեթի Աթինատան ալընան
խուսուսի մալիւմաթա կէօրէ, Բարիս, Լօն-
րա վէ Բէթրէսպուրկ գապինէթօլարը՝ պու
գարարալարըն Աթինա գապինէթօսունա ու-
սուլէն թէպլիլ իթմիշլէր տիր:

—Չըգան բազար իրթէսի կիւնիւ Մալիէ-
ե թէպլիւ իտիլէն 100,000 լիրաի Օսմանի-
տէն պաշա, Պանգը Օսմանի՝ 1,200,000 լի-
րալը իսթիգրաղա մասուպէն, բէնչէնպի
կիւնիւ տալիս Մալիէե 85,000 լիրա տահա
իթա իթմիշ տիր:

—Էվլէլէքի ագչամ Պէյօղլունտա Սըլան-
տիտ գաֆէտէ, ճէմիլիէթի թըպպիե աղա-
սընա միւթատ օլան գիւսաֆէթ վէրիւմիշ, վէ
պունտա Մալիւմաթի բաշա հաղըր օլտուղու
կիպի, Տր. Պիսթիս տախի մագամը ըիեասէթ-
տէ պուլունմուշ տուր: Մէվլէիե միւսապի
նուլթար իրատ իտիւմիշ տիր:

—Էնգարէ վալի մուվինի էմին պէյ՝ բէ-
տէրինին խասթաղըն սէպէպիլլէ մէզգունէն
չէնրիմիլլէ կէլմիշ տիր:

—Գօնսօլուլուգ մուգապէլլէսի լաիհապ
հազընտա եունան մապահաթիւլարըն՝
Աթինատան պէքէտիլլէրի թալիմաթը բա-
ղար իրթէսի կիւն ալաճաղ տըրլար: Էլէր օ
կիւնիւ ալըրարտա, չարչէնպի կիւնիւ մու-
խապէրաթտա պաշալանաճաղ տոր:

—Սէնաի մէտէնիլէ իշին խարիճտէն կէ-
թիլիլէն էտէվաթ իլէ մաքիւսալար կէօմիւք
ըզմիլտէն մուաֆ օլտուղու կիպի, մէզքիւր
ալէաթ վէ մաքիւսալարըն գօնուլտուղարը
ախչապ էպիեթնին տախի վէրիլտէն միւս-
թէսնա թուլթուլմասընա, ֆազաթ իսթիեաղ-
լը արաղիտէ ամէլէ իսքեանը իշին ինչա ի-
տիլէճէք պիւսալարըն վէրիլիեթ թապի օլմա-
սընա գարար վէրիլլէրէք, իճապ իտէնլէրէ
պիւտիլիլլէ տիր:

—Պայրամ միւսապիլլէ ինանէ գօմի-
սիսու թարաֆընտան Իսլամ ֆուգարա էր-
քէք վէ գըզ չօճուղարընա էլպիսէլէր տաղը-
տըլմը տոր:

—Բուսիա սէֆիրի՝ պու աղչամ սէֆա-
րէթիսանէտէ, սէֆարէթ վէ գօնսօլաթօ մէ-
մուլարընա պիր պալօ վէրէճէք տիր:

—Կէչէն աղչամ Ֆրանսա սէֆիրի պիր գի-
եաֆէթ քէլիտէ իտիպ, պունտա Ինկիլթէրիա
սէֆիրի իլէ մատամասը վէ սէֆարէթին պիւ-
եիւք մէմուլարըն հաղըր պուլունմուշլարարը:

—Մէլլունէն մէմլէքթինտէ պուլունան
Ֆրանսանըն Տէրիսաստէթ ժէն. գօնսօլաթ
Մ. Կաղէ՝ Տէրիսաստէթէ ապալէթ իլլէմիշ
տիր:

—Էվթօրաիտ կիթմիշ օլան Պուլիարիսթան
մալիլէ նաղըրը Սօֆիանա ապալէթ իթմիշտիր:

—Թօրանիտէ իմալ իտիլմիշ օլան տաղ
թօրարը թէճիւպէ իտիլլէրէք, մաթլուպէ
մուվաֆըգ կէօրիւմիշ, վէ պունսարտան 6
պաթարեա թէշքիլ իտիլմիշ տիր: Եէնիտէն
տիլլէր թօրար իմալ իտիլլէրէք, թէճիւպէ
իշին Չաթալճանա կէօնտէրիլլէք տիր:

—Մէքթէպը թըպպիլլէճէ պաղը իսլահաթ
իճրասը իշին Ալմանիատան մահիր պիր թա-
պիպ ճէլպ իտիլլէք տիր:

—Բէնիլլէ գօնմուշ պաղը մալլէրին սա-
թըլմասը չարթլարընա տաիր հիւքիւմէթի
Սէնիլլէ պիր լաիհա թագտիւ իտիլմէք իւզ-
րէ տիր: Էմիլիէթ սանտորը՝ պու եօլտաքի
մալլէրի, մահքէմէնին գարարը օլմագըղըն
սաթիւսեա մէլլուն օլտուղունտան, հիւքիւ-
մէթին ըուխասթըլա թէշսսիա օլունմուշ օ-
լան տիլլէր պանգալար տախի, ախի մէլլուն-
նիեթի իսթիտա իթմէքտէ, վէ չիմտիլլէրի
քէնտիլլէրինէ իսթիգրաղ իշին միւրաճաթ
իտէնլէրէ ըզտտ ճէվապը վէրտիլլէրի ճի-
նէթլէ, էլէր իսթիլլէրին մէլլունիլլէ իթա
իտիլլէրէ, մուսմէլաթը թիւճճարիլլէ ֆէվ-
գէլատէ կէրմի վէրիլլէճէկինի պէեան իլլէմէք-
տէ տիրլէր:

—Շէնրիմիլլէ ախիլլէ Միսեատան 200
պիր օզգա քէօմիւր տահա կէլմիշ, վէ տիլլէր
եէրլէրտէն տէ քէօմիւր կէթիլլէրիլլէ տիր: —
Պիր թարաֆտան տա հալամըղըն ալըմասը
վէ ըսընմասը ոսեթսինտէ, քէօմիւրիլլէ պէնէր
օզգասը 30 բարանա գատար էնմիշ տիր:

—Չարչէնպի կիւնիւ Գարալէօմիւրէտէ
ախչապ պիր խանէ եանմը տոր:

—Գըլըն չիտտէթի սէպէպիլլէ Ալտըն վի-
լանէթլէրինտէ չիթթիլլէրի մահուն տըրլար:
Սուլթան հիսարընտա վէ նաղլիլիտէ բօրթու-
գալ մահուլու պիւսպիլլէրին մահվ օլմուշ
տուր: Սէպէվաթ վէ ինճիր մահուլու 100-
տէ 10 խասարա ուղըմը տոր:

—Բաքէ գուլմանիսթընն կէչէն կիւն
Մարսիլիատան կէլլէն Ժէօրմի նամ վարօրը
Բըլիթմա եանալաճաղը սըրատա, քէօմիւր
եիւքիւ պիր մալունանա չարըրպ, մալունա
բարչալանարադ պաթմը, լաքին մալունաճը
պուրթարըլմը տոր:

—Շու էնանտէ Խարթուլտա 25 սէնէտէն
պէրու միսի կէօրիւմէմիշ սուրէթտէ չիտ-
տէթլի պիր վը հիւքիւլլէրին իճրա իթմէքտէ
օլտուղունտան, եօլլար գարանմը, մուխապէ-
րաթ թաթիլ օլմուշ, վէ էնալի ֆէվգէլատէ
գարուրէթ վէ մուգաիգատան գալթուլմագտա
պուլունմուշ տուր: Մէքթէպլէր գարանմը
տոր:

—Պրուսա վիլանէթինտէ Գարէսի սան-
ճաղընտա Ալվարանտի նահիլէսինին անթի-
մօն մատէնի 99 սէնէ միւստէթլէ Բիշմաֆ
աղանա իհալէ գըլընմը տոր:

—Փեարվարըն 12նճի կիւնիւ Էտիլլէտէ
վէՍթաքէօլ գտապաղարտա սիւրիւքիւ պիր
գէլլէլլէ հիս օլունմուշ տուր:

41

զիմ գարշըսընտա պիւթ ինն ատապէթ ինի ու-
նուտարագ, քէմալը հիւմ ու լէթաթէթ լէ,

9

014246310 POL40002

